

Inovace bakalářského studijního oboru Aplikovaná chemie

<http://aplchem.upol.cz>

CZ.1.07/2.2.00/15.0247

Tento projekt je spolufinancován
Evropským sociálním fondem a státním
rozpočtem České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA OLOMOUC

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Lekce

Tržní mechanismus

Struktura lekce:

- 2.1 Základní prvky tržního mechanismu
- 2.2 Členění trhu
- 2.3 Trh výrobků a služeb
 - 2.3.1 Poptávka
 - 2.3.2 Faktory působící na poptávku
 - 2.3.3 Pružnost poptávky

2.1 Prvky tržního mechanismu

- **agregátní (celková) poptávka (P)**
anglicky: demand (D)
- **agregátní (celková) nabídka (N)**
anglicky: supply (S)
- **cena (C)** anglicky: price (P)

2.2 Členění trhu

1. podle územního hlediska

- a) trh místní (regionální)
- b) trh národní
- c) trh evropský, trh asijský apod.
- d) trh světový

2.2 Členění trhu

2. podle druhu a objemu množství zboží

- a) dílčí
- b) agregátní

3. podle předmětů směny

- a) trh výrobků a služeb (trh produktů)
- b) trh výrobních faktorů
- c) trh finanční

2.3 Trh výrobků a služeb

2.3.1 Poptávka

- je množství zboží nebo služeb, které jsou kupující za určitou cenu ochotni koupit
- zákon klesající poptávky

2.3 Trh výrobků a služeb

2.3.2 Faktory působící na poptávku:

- **substituční výrobek** nebo služba, tedy produkt, který je schopen nahradit původní
- **komplementární výrobek** (je zboží, které tvoří nedílnou součást s výrobkem základním)
- **faktor změny hladiny důchodů**

2.3 Trh výrobků a služeb

- faktor preferencí, tradic, zvyků
- faktor očekávání změn ceny
- faktor setrvačnosti
- faktor času

2.3 Trh výrobků a služeb

2.3.3 Pružnost poptávky (cenová elasticita poptávky)

- Cenová pružnost vyjadřuje vztah mezi procentní změnou ceny a procentní změnou poptávaného množství

2.3 Trh výrobků a služeb

- Matematicky vyjádřeno:

$E = \frac{\text{procentní změna množství}}{\text{procentní změna ceny}}$

$$E = \frac{(Q2-Q1)}{Q1} : \frac{(P2-P1)}{P1}$$

1.3 Trh výrobků a služeb

kde P_1 je počáteční cena

P_2 výše nové ceny

Q_1 počáteční poptávané množství

Q_2 poptávané množství po ceně

2.3 Trh výrobků a služeb

**Cenová elasticita má na dipólech dva extrémy:
dokonale neelastickou poptávku**

žádná změna ceny není doprovázena žádným pohybem poptávkové křivky

- **dokonale elastickou poptávku**

množství poptávaného zboží se libovolně mění, aniž by došlo k pohybu ceny